

Cherry Radford

MAJA
Hispaania

Inglise keelest tõlkinud

Piret Orav

EESTI RAAMAT

Tõlgitud väljaandest:

Cherry Radford

First published in the United Kingdom in 2021 by Aria,
an imprint of Head of Zeus Ltd

Tõlkinud Piret Orav

Keeletoimetaja Mari Tuuling

Kujundanud Mai Grepp

Copyright © Cherry Radford, 2021

Autoriõigus tõlkele: Piret Orav ja OÜ Eesti Raamat, 2022

ISBN 978-9916-12-446-8 (köites)

ISBN 978-9916-12-447-5 (epub)

www.eestiraamat.ee

[www.facebook.com/Eesti Raamat](https://www.facebook.com/EestiRaamat)

Trükitud Euroopa Liidus

1

Naised ei rääkinud sugugi valjusti. Hiljem imestasid nad, mis-moodi neid District Line'i kolinas ja mürinas üldse kuuldi. Nad seletasid, et ei teinud muud, kui istusid kõrvuti, ütlesid halloo, õigemini *hola*, ning jätkasid kõnelust hispaania keeles – nii nagu South Ealingi hispaania keele õppijate rühma liikmed ikka. Tundus, et juba järgmisel hetkel olid noormehed vaguni teisest otsast nende juurde tuikunud ja nikotiinist parkunud sõrm vehkis Juliana nina ees.

„Jätke see lollakas keel järele! Te olete *Inglismaal!*“

Juliana heitis poolsuletud laugude alt pilgu tuikuva pika-kasvulise Kollasõrme ja tema kartulinäoga kaaslase poole. „Vabandust, kui see teid häirib,“ ütles ta. „Me läheme niikuinii kohe maha.“

„Me käime hispaania keele grupis, lihtsalt õpime,“ lisas Nadia, kellel õnnestus oma poola aktsenti kenasti varjata.

Kollasõrme suu kukkus ammuli. „*Mida* te teete?“

Nad näisid pisut pika taipamisega olevat ja haisesisid savu järele, kuid valgete tossude ja korraliku soengu järgi otsustades tundusid päris heal järjel olevat.

„Ei-ei,“ sõnas teine tüüp võimast lõuga ette lükates ja Julianat tähelepanelikumalt silmitsedes. „See küll *mingil juhul* inglane pole. Kao oma riiki tagasi! Teiesuguseid on siin liiga palju.“

„See *on* minu riik,“ kostis Juliana, lootes, et ei pea oma pooleldi hispaania vere kohta midagi selgitama hakkama.

„Aga miks sa siis näed välja nihuke, nihuke ...“ Tüüp kratsis teda pilguga pealaest jalatallani mõõtes lõuga.

Turnham Green. Veel kaks peatust. Ent Nadia oli Juliana käsivarrest võtnud, ilmselt arvates, et neil oleks mõistlikum maha minna.

„... Pocahontas!“ Tüüp nügis Kollasõrme küünarnukiga ja sai tolle oma heameeleks naerma. Kaks idioti läkastasid, kahekorra kõveras. Siis haaras Kollasõrm järsku Juliana patsist ja tiris ta püsti.

„Hoia oma käed endale!“ hüüdis Juliana, süda rinnus pekslemas.

Kaks jalgpallisärgis mustanahalist meest tõstsid silmad telefonilt.

Vanem ülikonnas mees astus lähemale. „Aitab nüüd küll.“

Juliana patsist endiselt kinni hoides pöördus Kollasõrm mehe poole. „Tõsi vä? Kesse ütleb?“

Vastasistmel ahmis vanem naisterahvas õhku ja ülikonnas mees vaatas päranisilmi Kollasõrme teist kätt, ta põsed hakkasid võdisema. Kalgis valguses välgatas miski.

Nadia oli tõusnud ja end Juliana käevangu haakinud.

Teine tüüp naeris talle näkku. „Ära oma sõbrakese pärast muretse,“ lausus ta. „Tema tuleb meile ja me hakkame koos kauboisid ja punanahku mängima, onjä, iludus?“ Ta krabas Julianal piha ümbert kinni. Kollasõrme näole venis aegamööda iiveldamaajav naeratus.

Rong peatus järsult, nii et noormehed vajusid hooga teineteise vastu. Miski kukkus kolinal põrandale.

Väike nuga.

Kollasõrm haaras selle üles ja suunas ülikonnas mehe

poole. „Tõmba tagasi! Oma kontoris võid sa mingi vinge vend olla, aga siin valitsen mina.“

Vana naine hakkas nuutsuma. Jalgpallurid tõusid. Siis sööstis rong taas edasi ja peatus järsult jaamas.

„Ei valitse sa midagi,“ naeratas üks mustanahalistest laialt, pistis telefoni taskusse ja osutas perroonil seisvatele politseinikele.

Juliana ronis trepist oma üürikorterisse. Kui ta oma kahest korterikaaslasest möödus, lõpetasid need lobisemise.

„Ma olen väga, *väga* kaua vannis,“ teatas ta neile.

Jagatud vannituba oli pidev erimeelsuste allikas ja seejärel oli ta üllatunud, kui teised vaid pilke vahetades noogutasid. Võib-olla said nad aru, et midagi oli halvasti, kuid ei tahtnud sellest kuulda.

Juliana sulges enda järel toaukse, nõjatus selle vastu ja silmitses oma Inglise elu: kellakuuete-tassi ja hommikusöögi-helveste jäänustega kaussi kraanikausis, öökapile jäetud David Nichollsi romaani ja Händelit noodipuldil. Pooleldi hispaanlane? Tema keeleoskus oli roostes A-tasemel, sest r-id ei veerenud nii sujuvalt kui vaja, lisaks ei söönud ta ei sinki, mereande ega oliive ning tal oli Hispaanias üksainus sugulane, kellega kohtus harva, kuna polnud seal enam ammu käinud. Poiss-sõbrad, kelle arvates ta oli eksootiline, olid pidanud sügavalt pettuma. Talle pärandatud geenidel oli mingil moel õnnestunud teha temast üdini inglanna, kes oli kätketud tõmmusse, peaaegu kohatusse hispaaniapärasusse. See viimane pärines aga eikusagilt – vähemalt tundus nii, sest ema polnud ta näinud juba sellest ajast, kui oli seitsmeaastane.

Ja ometi ... Juliana libistas seljakoti seljast ja kingad jalast, kukkus voodile ning jäi aknalaual pesitsevaid pisikesi kaktuse-

poegi silmitsema. Ometi püsis see, mida ta emast teadis – kuidas ta oli julgelt kodukülast lahkunud, et osaleda Sergio Leone kuuekümnendatel loodud vesternis „Ükskord Metsikus Läänes“ –, kindlalt temaga. Nagu ka ema lai naeratus ja Juliana nime hispaaniapäraselt hääldatud algus „Huuli“.

Kummutilt naeratas tema peale alla „Leluloost“ pärit kauboi Woody. Kingitus Tobyilt, kui nad veel koos olid. *Kauboised ja punanahku*. Pocahontas. Kõigist asjadest just seda olid nood idikad temas näinud. Mis siis, et see polnud esimene kord. Aja jooksul oli ta neist suuremat osa mänginud ka. Sealhulgas kohkunud reisija kõikvõimalikes transpordivahendites ja – rohkem kordi, kui ta kokku lugeda jõudis – etnilisse vähemusse kuuluv politseinik. Ameerika põlisrahva esindaja, lõunaameeriklane, hawaiiilane, latiino, asiaat – ta oli neid kõiki mänginud. Nii see läheb, kui töötad täiskohaga taustanäitlejana filmides ja teleseriaalides oma ... kolmkümmend aastat. Tegelikult alates imikueast. Nadia-kullake oli politseinikule öelnud, et tema õpingukaaslane on näitleja. Statist, oli Juliana pidanud teda parandama, ja selles ametis oli harva midagi glamuurset.

Naine ajas end jalule ja läks sülearvuti juurde. Jah, seal see oligi: juhend järgmisel päeval toimuvateks võteteks, kus tema osaks oli järjekordselt olla üks mitmest politseinikust, kes leiavad erinevatelt tänavatelt prügikastidest kehaosi. Tundus, et üle poole tema tööst oli seotud krimiga. Laibad. Relvad. *Noad*. Mõni ime, et ta metros omalaadsesse transsi läks, otsekuu oodates, millal režissöör võtte lõppenuks kuulutab. Oli ka teisi kirju, kus küsiti tema saadaval olekut – ja mitte ainult isa näitlejateagentuurist –, kuid ta ei tahtnud praegu tööle mõelda. Telefon oli sama hull kui arvuti ja pärast seda, kui Juliana oli keeleõppegrupile WhatsAppi head-öödsõnumi saatnud, lülitas ta selle välja.

Metroo-tüübid juustest välja pesnud, laskus Juliana lõuast saadik vannivette. Imeline. Nagu suur kallistus. Taoline, mille ta sai Kelvinilt, ühelt kahest jalgpallisärgis mehelt, kes pealtnäha ükskõiksena salaja politseisse helistas. Selline kunstnikutüüpi, väidetavalt kujundas mööblit. Ütles Julianale, et too võib oma hispaania vere üle uhkust tunda. Õnnetuseks kandis ta abielusõrmust. Suurepärase, kui sul on niisugune mees. Juliana ohkas. Kui ta endale isiklikku kallistavat kunstnikutüüpi ei saa, siis vähemalt vannituba võiks küll isiklik olla. Oleks aeg üksipäini korter üürida, olgu siis kui tahes tilluke. Võib-olla see õnnestuks, kui ta oma blogiga, mis kandis nime „Vestlusi inimrekvisiidiga“, raha hakkab teenima; võib-olla leitud firmasid, kes tahaksid seal reklaamida.

Tagasi oma toas, puged ta teki, päevateki ja koheva hommikumantli alla, sest mis puudutas korteris valitsevat temperatuuri, siis selle talumises jäi ta korterikaaslastele alla, kuna need töötasid mõlemad kehalise kasvatusõpetajana ja ilmselgelt polnud sündides külmaretseptoreid kaasa saanud.

Juliana pani telefoni laadima. Võttis vitamiini. Kustutas tule. Püüdis mitte näha vaimusilmas õelaid, raskete laugudega silmi ja nuga ...

Telefoniekraan hakkas helendama. Võib-olla ei saanud ka Nadia und. Kuid number oli võõras. Sellelt oli mitu kõnet. Juliana keris allapoole ... oma kümme tükki. Hispaania numbrilt. Onu Arturo. Või tema majapidajanna. Aeg juba väga hiline, äkki oli midagi juhtunud. Palun *ei* ... Ta võttis kõne vastu.

„Huuliana?“

„Halloo, kas kõik on hästi? Palun vabandust, ma ei ...“

„Kas *sina* hästi, Huuliana? Sa ei vasta minu e-kiri. Sa minu e-kiri lugenu?“

„Ee, ei, ma ...“ Juliana läks sülearvuti juurde ja lülitas selle uuesti sisse. Onu rääkis veel midagi, kuid hispaania keeles – õieti andaluusia dialektis, kus puudusid d-d ja s-id. *Krooksuvas* andaluusia dialektis, hääl kõlas vanemana kui aasta eest. „Vabandust, sellest ma ei saanud aru,“ ütles Juliana hispaania keeles. „Olen pisut väsinud. Ma ei leia mingit kirja ... aa, kui just ...“ Kui just onu ei saatnud seda vanal aadressil, mida ta enam ei kasutanud, kuna selle link telefonis ei töötanud. Ta tegi kirja lahti. See oli väga pikk ja hispaaniakeelne.

„Sa loe see nüü', siis helista, *vale? No te preocupes*. Ära muretse. See sulle hea. Sina vaja' see, aga ise ei tea, *te digo*.“

Te digo. Ma ütlen sulle. Jah, onu ütles talle alati igasuguseid asju.

„*Jäta juba see Toby kallim.*“ – „*Misasja? Me pole enam üksteist aastat koos!*“ – „*Jah, aga tema ära ei lähe, lõplikul' ei.*“ Ja onu koputas Julianale vastu pead. Tavaliselt ajas see naist naerma, aga kirja teksti suurus oli kümme ja talle olid silma torganud sõnad „värvida“, „maja“ ja „üheksakümmend päeva“.

„Olgu. Arvatavasti pean mõnes kohas sõna tähendust otsima. Helistan sulle tagasi.“

„*Perfecto.*“

Juliana hakkas tõlkima, nii hästi-halvasti kui see elevusega välja kukkus. Kui ta hakkas juba õhku ahmima ja ühelt lõigult teisele hüppama, otsustas ta selle välja printida.

Mu kallis Juliana!

Ma pole juba kaks aastat San Rafaeli suvemajas käinud. Varem üürisin seda mõnikord sõpradele välja, aga nemad on juba nii vanaks jäänud, et eelistavad hotelli. Mul on aeg sellega hüvasti jätta.

Nagu ma sulle olen rääkinud, on Miguel hõivatud moe-äriga, mille talle üle andsin. San Rafael talle ei meeldi. Nemad

Susanaga eelistavad elu Madridis ja puhkuse ajal golfireise. Ta küll käib mind siin Almería linnas vaatamas, aga talle ei meeldi siia sõita. Tema eelistab peenemaid kohti.

Aga sina armastad vaikust, pealegi on sul vaja isiklikku elamist ja oma Hispaania päritolust rohkem teada saada. Seepärast mõtlen, mu kallis, et kui sa nende tingimustega suudad toime tulla üheksakümne päeva jooksul, mis sul Hispaanias olla lubatakse – alates selle aasta 1. maist –, siis on maja sinu. Pidasin oma advokaadiga nõu ja minu surma korral otsustab tema koos minu poolt määratud testamenditajaga selle üle, kas tingimused on täidetud. Ära muretse, ma seletan sulle, kuidas kulutuste eest hoolt kantakse, sa saad oma auto ja tingimused on lihtsad ja sul saab lõbus olema.

1. Värvilise maja esikülj ja seest (ise, sest see on ainus viis majaga tuttavaks saada); loo kaktuseaed (see sobib siia poolkõrbesse kõige paremini); vaheta välja boiler (minu soovitatud töömehe abiga), lauanõud (Nijari külas tehakse imeilusat keraamikat), köögimasinad, voodipesu, käterätid jne, vastavalt vajadusele.
2. Saa naabritega hästi läbi.
3. Käi kord nädalas kalmistul oma ema Antoñita *nicho* juures. Räägi temaga.
4. Külasta Fort Tabernase stuudiot, kus me koos sinu emaga 1968. aastal „Ükskord Metsikus Läänes“ kostüümidega töötasime. Vaata ringi, ööbi sealses külalistemajakeses, sõida hobukaarikuga. Tee kõike seda.
5. Osale juuli lõpus lavale jõudvas kohalike asjaarmastajate muusikalises „Meisterlaskur Annie“. Osatäitjate valik ja proovid algavad mais. Tavatsesin sellest igal aastal osa võtta. Niimoodi kogutakse raha nende laste muusika-

- näitekunsti- ja tantsutundide eest tasumiseks, kelle vanemad seda endale lubada ei saa.
6. Käi vähemalt kord kuus Níjari Kaktuseaias toimuval kontserdil, sealt saad ka terrassi jaoks taimi osta.
 7. Almería külasta muusikapoodi ja osta sealt midagi oma flöödi tarvis.
 8. Külasta Almería keskturgu. Me oleme maailma tomatipealinn, nii et sa lihtsalt pead meie erilist jumalikku Raf-tomatit maitsma.
 9. Külasta kõiki San Rafaeli ja Cabo de Gata vahele jäävat viitteistkümmend ligipääsetavat randa, selleks saad kasutada autot.
 10. Tee pilte, kleebi need kaustikusse, pea päevikut või alusta uue blogiga. Märgi kõik üles.

Majja jätan kõik üksikasjad kohaliku elu kohta, mida sul vaja võib minna, ja oma advokaadi nimekaardi. Ütlen veel kord, ära muretse. Sa saad hakkama. Aga see plaan on meie omavaheline saladus. Kõige parem on, kui teed neid asju ilma teiste inimeste abi ja takistamiseta. Ütle, et ma maksan sulle maja korrastamise ja selle järele valvamise eest, kolm kuud. Pärast võid neile teada anda, et maja on sinu, ja minu seatud tingimustest rääkida.

Mul on vaja sinu passiaandmeid, et saaksin sulle 1. maiks pileti broneerida, ja pangaandmeid, kuhu raha kanda. Vasta ruttu, ootamine ei sobi mulle sugugi.

Kõva kalli.

Sinu onu Arturo

„Oh sa issand!“ Läbi pisarate naerdes vaatas Juliana toas ringi, sest ta vajas kindlust, et ei näe und, siis aga luges kirja veel kord põksuvi südami läbi. Haaras telefoni ja pani taas käest. Esimene mai. Kuus päeva. „Hinga! Mõtle!“ Isa kurtis kogu aeg, et ta langetab otsuseid liiga kiiresti. Aga kuidas sellele siin „ei“ öelda? Remont ja amatöörnäitlemine on oma Hispaania maja eest väike hind! Tal oleks võimalus iga kell sinna pageda. Ei mingeid lõputuid külmi niiskeid talvesid enam. Ei mingeid igatsevaid unistusi soojas meres ujumisest. Ta saab maja osajaliselt välja üürida, mis omakorda võimaldaks üürida midagi siin – oma vannitoaga.

Aga ... hobukaarikusõit ja tomat? Kas onu oli tõepoolest need naeruväärsed tingimused advokaadil kinnitada lasknud? Äkki mitte, äkki ta, vaene mees, oli lihtsalt aru kaotamas? Samas, mis oleks kõige hullem asi, mis juhtuda võiks? Julianal jääks palju tööpakkumisi vahele ja ehk ei ole kulude katteks määratud summa kuigi suur, aga nälgida onu tal ikka ei laseks. Kolm kuud Hispaanias. Koos onu Arturoga, kellega teda sidus vastastikune kiindumus, pealegi oli neil kahekesi alati lõbus.

Juliana keris kalendrit. Suurepärase oleks kaksikutest poolõdede sünnipäevapeost pääseda, pealegi oli kaheldav, kas keegi temast seal puudust tundma hakkab. Öhtu, mille sõbranna Lucy oli planeerinud oma kuuendikele mõeldud suvelavastuse arutamiseks, võib ettepoole tõsta ja pärast Face-Time'is jätkata. Hispaania restorani määratud kokkusaamine Tobyga, kes käis endiselt tolle seriaalinäitlejannaga, paneks teda vaid jälle mõttetuid igatsusi hellitama. Tegelikult ei olnud midagi, mis teda siin kinni hoidnuks. Ta võttis telefoni.